

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (E. Popovici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

06 februarie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al
Poliției al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul
General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Mihail Arnăut
privind încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională,
împotriva deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 24 noiembrie 2017, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului
Afacerilor Interne a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Arnăut
Mihail privind încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională.

În motivarea acțiunii a indicat că prin ordinul Inspectoratului General al
Poliției nr. 356 ef din 27 mai 2016, Mihail Arnăut a fost numit în funcția de șef de
post, ofițer de sector-interimar al Postului de Poliție Crihana al Sectorului de
poliție nr. 5 (Pelivan) al Inspectoratului de Poliție Orhei al Inspectoratului General
al Poliției al MAI. În scopul acumulării cunoștințelor teoretice și abilităților
practice necesare exercitării atribuțiilor de serviciu, la 01 decembrie 2014, în
temeiul dispoziției IGP nr. 34/3-182 din 27 mai 2015, pârâțul a fost delegat la
cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” al
MAI, pentru perioada 01 iunie 2015 – 04 septembrie 2015.

La 05 februarie 2016, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 57 ef
din 05 februarie 2016, în conformitate cu art. 47 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 320
din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, a fost
încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâțul, la cererea acestuia.

A menționat că în conformitate cu pct. 1 din Anexa nr. 6 „Modul de întocmire
a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul
public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională” la Hotărârea
Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor
Legii nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului

public, „Angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate”, iar potrivit pct. 3 din aceeași Anexă, „Angajamentul se întocmește în cazul în care durata formei sau durata cumulativă a formelor de dezvoltare profesională la care este delegat funcționarul depășește 90 de zile într-un an calendaristic”.

Totodată, conform subpct. 1) din Anexa nr. 6 al aceluiași act normativ, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, funcționarul public are obligația să activeze în serviciul public de la 2 la 3 ani, în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 90 de zile.

A susținut că la 06 iulie 2015, pârâtul a semnat angajamentul nr. 1047 al funcționarului public (inclusiv cu statut special) privind activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, conform căruia s-a obligat după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI cu o durată de peste 90 zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Potrivit pct.3 din același angajament „după absolvirea formelor de dezvoltare profesională funcționarul public are obligația să activeze în serviciul public, de la 2 la 3 ani – în cazul în care formele de dezvoltare profesională au o durată mai mare de 90 de zile”. Conform angajamentului, pârâtul s-a obligat să restituie integral Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire calculate în condițiile legislației în vigoare, în cazul în care nu va activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor menționate, întreaga perioadă specificată în angajament or, conform pct. 8 subpct. 2) al Anexei nr. 6 din Hotărârea Guvernului prenotată, „Funcționarul public va restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament”.

A menționat că, reieșind din faptul că pârâtul nu a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională întreaga perioadă specificată și pentru a încerca soluționarea litigiului apărut pe cale extrajudiciară, la 30 august 2017 i-a fost expediată somație privind restituirea benevolă și imediată a cheltuielilor suportate de către reclamant pentru dezvoltarea profesională în sumă de 21 167,98 de lei, sumă achitată pârâtului cu titlu de salariu din contul Inspectoratului General al Poliției, însă pînă în prezent pârâtul nu și-a onorat obligațiunea și nu a prezentat motivele refuzului.

A solicitat încasarea din contul lui Mihail Arnăut a cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională în mărime de 21 167,98 de lei.

Prin hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Mihail Arnăut privind încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională.

S-a încasat de la Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Mihail Arnăuț cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 de lei.

Prin decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și s-a menținut hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, cu referire la circumstanțele cauzei, a constatat că hotărârea primei instanțe a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei fiind legală și întemeiată.

A menționat că conform art. (4) alin. 2 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008, prevederile prezentei legi se aplică funcționarilor publici cu statut special (colaboratorilor serviciului diplomatic, serviciului vamal, ai organelor apărării, de prevenire și combatere a corupției, securității naționale și ordinii publice, altor categorii stabilite prin lege) în partea care nu este reglementată prin legi speciale.

Potrivit art. 1 al Legii cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat nr. 134 din 13 iunie 2008, Serviciul de Protecție și Pază de Stat este un organ de stat cu atribuții speciale în domeniul securității statului, specializat în asigurarea protecției demnitarilor Republicii Moldova, a demnitarilor străini pe timpul șederii lor în Republica Moldova, a membrilor lor de familie, în limitele competențelor legale, precum și în asigurarea pazei sediilor de lucru și a reședințelor acestora. Îndeplinirea serviciului în funcția de ofițer de protecție cu grad special în cadrul Serviciului este o formă specială a serviciului public prin care se exercită drepturile și obligațiile Serviciului în domeniul securității statului. Serviciul este subordonat Guvernului Republicii Moldova.

Astfel, Colegiul civil a reținut că, pîrîtul Mihail Arnăuț prin ordinul Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr.42P/R din 11 februarie 2016 în baza contractului a fost încadrat în serviciul special prin transfer din cadrul Inspectoratului General al Poliției.

Potrivit normelor de drept enunțate cheltuielile de instruire se restituie doar în cazul în care persoana și-a încetat activitatea în serviciul public, condiții care nu se întrunesc în cazul dat.

La 10 decembrie 2018, Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, a declarat recurs, solicitând casarea integrală a deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărîrii din 30 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărîri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

În susținerea recursului a indicat prevederile art.432 alin. (1), (2), lit. a), c) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu deciziile adoptate de instanțele inferioare și a menționat că instanța de fond și de apel nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, fiind interpretate eronat normele de drept material și procedural.

A menționat că instanța de fond a evidențiat faptul încadrării pîrîtului în Serviciul de Protecție și Pază de Stat, corespunzător ultimul urma a fi citat în calitate de intervenient accesoriu, întru confirmarea sau infirmarea asupra

continuității relațiilor de muncă ca autoritate publică, dacă Mihail Arnăuț își continuă relațiile de muncă cu statul, la instituția publică or, Mihail Arnăuț era în drept de a solicita încetarea relațiilor de muncă cu Serviciul de Protecție și Pază de Stat.

A susținut că faptul restituirii sumei de 21 167,98 de lei de către pîrît în contul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, rezultă cu certitudine din prevederile legale precum și din angajamentul nr.1047 semnat de pîrît.

Poziția instanțelor inferioare precum că Mihail Arnăuț nu a încălcat prevederile angajamentului nr. 1047 este eronată or, ultimul a fost transferat în altă autoritate publică, iar Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a suportat cheltuieli pentru dezvoltarea profesională a acestuia și nicidecum Serviciul Pază de Stat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 octombrie 2018, iar recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne la 10 decembrie 2018 a fost depus în termenul prevăzut de art.434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redau încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle v.Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere v.Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen v.Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh